

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

позабюджетних державних джерел повинна здійснюватися на основі конкурсу, а при позабюджетному фінансуванні ще і на основі принципу поворотності.

2. Вдосконалення механізму створення і використання позабюджетних джерел для реалізації інноваційних проектів.

3. Стимулювання і страхування інвестицій недержавних фінансових структур. Так, може бути доцільною організація регіональних лізингових підприємств з тимчасовою участю державних коштів. Засновниками цих підприємств разом з державою, фінансово-кредитними та інвестиційними інститутами можуть бути підприємства, зацікавлені в стабільних поставках свого устаткування, а також підприємства-споживачі цього устаткування.

Необхідно підтримати також такий вид інвестицій, як венчурне фінансування високотехнологічних інноваційних проектів, пов'язаних з виробництвом принципово нових продуктів на основі застосування нових технологій і технічних рішень, в умовах, коли вихід цього продукту на ринок і його виробництво зв'язані з найбільшим ризиком при високому очікуваному прибутку. В цьому випадку венчурні фірми виступають як інвестор.

Важлива роль в розширенні круга інвесторів, що вкладають кошти в інновації, повинна бути відведена страхуванню ризиків з включенням в нього, зокрема, технічних і інших ризиків, пов'язаних з реалізацією інноваційних проектів. Для зниження ризиків приватних інвесторів необхідно передбачити участь держави у венчурних фірмах і відповідні державні гарантії.

4. Підтримка і стимулювання інвесторів, що вкладають засоби в наукоємне високотехнологічне виробництво. Необхідне вдосконалення податкової системи як непрямого механізму фінансування з метою створення вигідних умов для інноваційної діяльності всіх суб'єктів. Йдеться про уточнення бази оподаткування, розробку механізмів стягнення податків, зміну амортизаційної політики. Одним з найефективніших механізмів регулювання виступає пільгове оподаткування, що гарантує окремим суб'єктам господарювання – незалежно від їх приналежності до форм власності – особливий режим господарювання. У всьому світі відповідна практика знайшла своє втілення в створенні окремих територіальних утворень, де якнайповніше реалізуються умови цього режиму: вільні або спеціальні економічні зони, зони підприємницької діяльності, технопарки, технополіси, території пріоритетного розвитку і т.п.

5. Розвиток інноваційної ринкової інфраструктури. Найвужчим місцем української економіки є відсутність механізмів трансформації інноваційного продукту у виробництво. У цьому особливу роль повинні зіграти об'єднання промислового, банківського і торговельного капіталу в могутні структури, здатні виробляти високотехнологічні конкурентоздатні товари і послуги. У цьому напрямі перш за все слід забезпечити створення інноваційних структур (інкубаторів, центрів і інших), інформаційних і інфраструктурних підприємств, які сприятимуть упровадженню нових технологій у виробництво, входження в міжнародні інформаційні системи для обміну інформацією за інноваційними проектами, розвиток інтеграційних процесів у сфері фондового ринку.

ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РИНКУ КОШЕРНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

Дроздова В.А., к.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій

Завдяки географічному розташуванню та історії формування Україна є країною де проживають багато національностей. Кожна з них має свої традиції, які поширюються на релігійні питання, поведінку, одяг, їжу, тощо. Однією з найбільших національних меншин в Україні є єврейська спільнота з дуже потужною підтримкою з боку Ізраїлю.

За останні десятиріччя значною мірою зросла кількість віруючих, що дотримуються настанов кашруту, які регламентують питання щодо приготування їжі та можливості вживання тих чи інших продуктів. Кошерна їжа – це їжа дозволена до споживання. Так, згідно до настанов кашруту:

— неможливе одночасне споживання молочної та м'ясної продукції. Між споживанням м'яса та молока повинно пройти що найменш 6 годин, а між споживанням молока та м'яса від півчаса;

— м'ясо повинно бути тільки від трав'яних тварин, що мають роздвоєне копито. Забій тварин (шхита) можуть проводити тільки шохети (висококваліфіковані різники, які тривалий час вивчають єврейські закони та отримують відповідний дозвіл);

— риба повинна мати луску та плавці, вона має бути здоровою та не мати пошкодженої луски або ділянок поверхні іншого кольору;

— ікра риб та яйця птахів можливо споживати виключно від кошерних риб та птахів;

— заборонено вживати земноводних тварин, плазунів, кров, молюски та ракоподібні, комахи, продукти з ГМО, тощо.

Відповідно до настанов кашруту існує ще багато настанов, навіть про те яким повинен бути ніж та як забивати тварину. Саме тому, багато релігійних євреїв, частка яких щороку зростає, стикаються з проблемою наявності харчування відповідної якості. Кожний кошерний продукт відповідає ДСТУ, але не кожний продукт, що відповідає ДСТУ є кошерним.

Можливо стверджувати, що визнання кошерності продуктів є додатковим визнанням їх високої якості. Тому споживачами кошерної продукції у багатьох країнах світу є не тільки етнічні євреї, але й інші неєврейські споживачі. За даними Kosher Today американський ринок кошерних продуктів щороку зростає на 5-6 %, а оборот ресторанів кошерної їжі за різними оцінками на 10-15 %. Це багатомільярдний ринок у якому у Америці, європейських та інших країнах є багато споживачів переважна більшість з яких не євреї.

В Україні сегмент кошерних продуктів ще дуже недостатньо розвинуто. Це є наслідком по-перше недостатньої кількості кошерних продуктів та ресторанів, по-друге, внаслідок недостатньої інформованості громадян, щодо того що таке кошерні продукти. За даними 2016 року «на весь Київ функціонує лише 4 офіційні торгові точки, де представлений широкий асортимент кошерної їжі ...» [4]. За тими ж даними співвідношення імпортованих товарів у цих магазинах до товарів українського походження 90 % / 10 %, що говорить про великий потенціал збільшення продажів у майбутньому для українських виробників. Тому найближчим часом потрібно формувати свідомість громадян, виробників та підприємців щодо переваг кошерної їжі.

Найбільша компанія, що поширює кошерні продукти в Україні Укркошер та український комітет з кашруту проводять велику працю щодо заповнення «порожнини ніші кошерними продуктами...» [5]. Торговельні марки виробників «Геркулес», «Глобіно», агрохолдінг «Авангард», «Бучаагрохлібпром» та інші вже пройшли сертифікацію та отримали право маркувати свою продукцію відповідними знаками.

За даними українського комітету з кашруту світовий ринок кошерних товарів досяг близько 29 млрд. доларів та зростає щороку приблизно на 10 %. Тому вважаємо, що найбільшу зацікавленість у отриманні визнання кошерності продуктів для українських виробників має викликати можливість збільшення обсягів експорту. Враховуючи, що український ринок як виробників так і споживачів, ще знаходиться у початковому стані, саме визнання кошерності продуктів може зацікавити європейській та американський ринок, які вже давно визнали переваги такої продукції.

Література

1. Офіційний сайт українського комітету по каш руту. URL: <http://kosher.org.ua/>

2. Андреева Л.В., Амерханов И.М., Альхамова Г.К. Сравнительный анализ продуктов питания стандартов «халяль» и «кошер». Вестник Новгородского государственного университета им. Ярослава Мудрого. – 2013. – Т. 2. – № 71. – С. 28-31.

3. Елагина А.С., Шамилов М.Г. Доступность специальных режимов питания для этнических и религиозных групп населения: на примере кошерных продуктов. Theories and Problems of Political Studies. 2017, – Vol. 6, – Is. 2B. – С.4 68-476.

4. Офіційний сайт Мій бізнес. Ніша. Кошерні та халяльні товари. 07.06.2016 р. URL: <https://msb.aval.ua/news/?id=25151>

5. Ормоцадзе М., Бріман Ш. Кошерна Україна: як подолати дефіцит. URL: <http://forbes.net.ua/ua/lifestyle/1392946-kosherna-ukrayina-yak-podolati-deficit>

6. Паланица Н. Кошерная продукция – неосвоенная ниша для украинского АПК. 03.10.2016 р. URL: <https://latifundist.com/spetsproekt/223-koshernost--neosvoennaya-nisha-ukrainskogo-apk>

7. Офіційний сайт Agroreview. Українські корови дають кошерне молоко. URL: <https://agroreview.com/news/ukrayinski-korovy-dayut-kosherne-moloko>

ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ СОКІВ ТА СОКОВМІСНИХ НАПОЇВ

**Дьяченко Ю.В., к.е.н., ст. викладач, Коренман Є.М., ст. викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Сучасний етап розвитку економіки України характеризується докорінною зміною умов функціонування підприємства, що обумовлюється підвищенням рівня мобільності зовнішніх факторів та посиленням їх впливу. За таких умов, стає неможливим керувати, лише реагуючи на проблеми, що вже виникли, використовуючи при цьому наявний досвід та метод екстраполяції. Тому ефективна діяльність і подальший розвиток підприємств повинен базуватися на принципах стратегічного управління, яке має вирішувати задачі забезпечення їх майбутньої життєздатності за рахунок постійного додержання балансу внутрішнього потенціалу та зовнішнього оточення. Отже, найважливіша проблема будь-якого підприємства, що працює в ринкових умовах є проблема його виживання і забезпечення безперервного розвитку. Ефективне розв'язання окресленої проблеми полягає у створенні та реалізації конкурентних переваг, яких значною мірою можна досягти з урахуванням грамотно розробленої та ефективної стратегії розвитку підприємства. Поняття стратегії розвитку підприємства є базовим у теорії стратегічного управління, оскільки саме воно є об'єднуючим механізмом цілей можливостей (потенціалу) та умов (зовнішнього та внутрішнього середовища). Базуючись на цілях бізнесу, вона визначає засоби, за допомогою яких підприємство може перетворити свої стратегічні наміри в ринкові переваги, шляхом взаємодії з факторами зовнішнього впливу. Без цього його ефективна адаптація до стратегічних змін в умовах невизначеності і мінливості середовища неможлива. Стратегія допомагає підприємству вибрати свій раціональний шлях розвитку і створити конкурентні переваги, підготовлює до змін у зовнішньому середовищі, пов'язує наявні ресурси зі змінами зовнішнього середовища, прояснює проблеми, які виникають, координує роботу різних структурних підрозділів, покращує контроль на підприємстві.

Стратегічне управління (СУ) базується на таких принципах як: цілеспрямованість; безперервність; теоретико-методологічна обґрунтованість форм і методів СУ; системний, комплексний підхід до розробки стратегій та системи СУ в цілому; наявність послідовності етапів СУ; циклічність; унікальність систем СУ для конкретних підприємств; використання

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	
Корсікова Н.М.	358
ПРОБЛЕМИ ТА МОЖЛИВОСТІ РИНКУ КОШЕРНИХ ПРОДУКТІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	
Дроздова В.А.	360
ВИКОРИСТАННЯ ПРИНЦИПІВ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ-ВИРОБНИКІВ СОКІВ ТА СОКОВМІСНИХ НАПОЇВ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.	362
РОЗВИТОК МАРКЕТИНГОВОГО СЕРЕДОВИЩА АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Бахчиванжи Л.А., Євтушок О.В., Значек Р.Р.	364
УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ЯК ФАКТОР АКТИВІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	
Мужайло В.Д., Кривоногова І.Г.	366
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ	
Ніколюк О.В., Левчук Ю.С.	368

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ОЦІНКА ПЕРСИСТЕНТНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ: АКТУАЛЬНИЙ АСПЕКТ	
Купріна Н.М.	370
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ В ОЦІНЦІ БІЗНЕСУ ПІДПРИЄМСТВА	
Ступницька Т.М., Антонюк О.П.	372
СТАТИСТИЧНИЙ ОБЛІК ВИТРАТ ПРАЦІ	
Ощепков О.П.	374
ФОРМИ ТА МЕТОДИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	
Євтушевська О.О.	375
ДЕПОЗИТНИЙ РИНОК УКРАЇНИ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	
Тарасова О.В.	377
ЯКІСТЬ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	
Скляр Л.Б.	379
СИСТЕМА КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ПРОМИСЛОВОЇ ГАЛУЗІ	
Мельник Ю.М., Головаченко Л.М.	381
АНАЛІЗ СУТНОСТІ ОСНОВНИХ КАТЕГОРІЙ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	
Баранюк Х.О.	383
ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РИНКОВИХ УМОВАХ	
Маркова Т.Д., Пчелянська Г.Б.	385
БАГАТОГРАННІСТЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНКУРЕНЦІЯ» ТА «КОНКУРЕНТОЗДАТНІСТЬ»	
Іванченкова Л.В., Стасюкова К.В.	387

СЕКЦІЯ «ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА»

ВПЛИВ ГЕНЕТИЧНО МОДИФІКОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ НА ПРОДОВОЛЬЧУ БЕЗПЕКУ	
Ткачук Т.І.	388
СПОСОБИ МІНІМІЗАЦІЇ ЗБИТКУ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ	
Руммо В.В.	390
ТЕНДЕНЦІЇ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	
Криницька О.О.	392
ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ПРОДОВОЛЬЧА БЕЗПЕКА»: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	
Шишлюк В.Р., Заболотна О.С.	394

СЕКЦІЯ «СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ, ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ТА СПОРТ»

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИБІР УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОБУМОВЛЕНІСТЬ	
Соловей А.О., Кананихіна О.М., Ботіка Т.С.	396
РОЗУМІННЯ КОНЦЕПЦІЇ «СОЦІАЛЬНЕ» В СУСПІЛЬНИХ НАУКАХ	
Іванов Є.В., Мордовець М.В.	397
КОМАНДА І ОРГАНІЗАЦІЯ: СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ	
Черкаський А.В.	398